

مذاکرات مجلس

صورت مژووح مجلس روز یکشنبه ۸ اسفند ماه ۱۳۱۶ *

فهرست مطالب

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - بقیه شوراول لایحه اصول محاکمات حقوقی از ماده ۳۱۶ تا ۳۶۸ ماده
- ۳ - تقدیم لایحه بودجه سال ۱۳۱۷ کل کشور
- ۴ - تصویب یک فقره مخصوص
- ۵ - موافع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس دو ساعت و نیم پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس یکشنبه اول اسفند ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند *

اصحاب دعوی نیز میتوانند متراضیاً از امین صلح
رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (گفته شد - خیر)
درخواست اصلاح ذات البین کنند .

رئیس - ماده ۳۱۷ :
ماده ۳۱۷ - ترتیب احضار برای اصلاح همان است
که برای احضار مدعی علیه مقرر است ولی در احضاریه باید
قید گردد که طرف برای اصلاح بمحکمه دعوت می شود .

رئیس - ماده ۳۱۸ :
ماده ۳۱۸ - بعد از حضور طرفین محکمه اظهارات آنها را
استماع نموده و تکلیف صلح و سعی در اصلاح مینماید
و در صورت عدم موفقیت باصلاح تحقیقات و عدم موفقیت
خود را در صورت مجلس توشه بامضاء طرفین می رساند و

[۱ - تصویب صورت مجلس]
رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (گفته شد - خیر)
صورت مجلس تصویب شد .

[۲ - بقیه شوراول لایحه اصول محاکمات حقوقی از ماده ۳۱۶ تا ماده ۳۶۸]
رئیس - بقیه شوراول لایحه اصول محاکمات حقوقی از
ماده ۳۱۶ مطرح است :

بحث سوم - در تقاضای اصلاح
ماده ۳۱۶ - هر کس می تواند در مورد هر ادعائی از امین
صلح کتبیاً و یا شفاهماً در خواست نماید که طرف او را
برای اصلاح احضار کند اگر چه رسیدگی به آن دعوی از
صلاحیت صلحیه خارج باشد .

* عین مذاکرات مژووح بیست و هشتمنی جلسه از دوره یازدهم قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۴۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

۱۱۱ اسامی غایبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :
غایبین بالاجازه - آقایان : دبیر سهرا بی - مقدم
غایبین بی اجازه - آقایان : دکتر سبیعی - خبر فرهنگی - اسکندری - رفیعی - مرآت اسفندیاری - مهدوی - اقبال - شیرازی - پناهی
دبیر آمده بالاجازه - آقای سلطانی
دبیر آمدگان بی اجازه - آقایان : موقر - منعطف - بوداغیان - امینی - بیقوانی - وکیلی - قراگلو

هر کاه نکن آن طرفین و با هر دو طرف نخواهد امضاء کنند

مراتب را محکمه صلح در صورت مجلس قید می کند.

رئیس - ماده ۳۱۹

ماده ۳۱۹ - در مرور ماده قبل محکمه نسباید طرفین را بی جهت معطل نماید و همینکه نشاهده نمود که حاضر به اصلاح نیستند باید طرفین را به حال خود واگذار کرده و اعلام نماید که میتوانند دعوی خود را بمحاکمی که صلاحیت حکم را دارند رجوع کنند.

رئیس - ماده ۳۲۰

ماده ۳۲۰ - هر کاه بعد از ابلاغ احضاریه طرف حاضر نشد

یا کتابخانه پاسخ داد که حاضر باصلاح نیست محکمه مراتب را در صورت مجلس قید کرده و بخواستار صلح اعلام میدارد که بمحکمه که صلاحیت حکم دارد رجوع کند.

رئیس - ماده ۳۲۱

ماده ۳۲۱ - هر کاه مدعی علیه بعد از ابلاغ احضاریه حاضر شده و بعد استنکاف از حضور نموده محکمه صلح مطابق مفاده قبل رفتار نماید.

رئیس - ماده ۳۲۲

مبحث چهارم - ترتیب اقامه دعوی و احضار متداولین ماده ۳۲۲ - اصول محکمه در محکم صلح همان است که برگی محکم ابتدائی مقرر است جز در مواردی که قانون طریقه خاصی برای محکم صلح مقرر داشته است.

رئیس - ماده ۳۲۳

شده است ماده ۳۲۳ که ۳۲۴ نوشته شده است خوانده میشود ماده ۳۲۳ - عرضحالی که بمحکمه صلح داده میشود

مکن است شفاهی بشود در اینصورت مسیر دفتر یا تقریر

مویس اظهار ایتم مدعی را در صورت مجلس نوشته و با مضاء او میرساند و اگر مدعی تواند امضاء کند اثر انکشت او ذیل صورت مجلس گذاشته شده وجهه آن قید میشود.

رئیس - آقای اوحدی

او اوحدی - ینه عرضم در این ماده خیلی مختصر است چون بطور اجمال در این ماده قید شده است است که هستند اشتباها پیش نیاید و این را البته با ترتیب اداری

رئیس - ماده ۳۲۹

درست میکیم معهداً عالف نیست که پیشنهاد ایشان در شور دوم در کمیسیون مطالعه شود

ماده ۳۲۹ - در صورت وقوع صلح حاکم صلح

موضوع و شرایط صلح را در صورت مجلس نوشته و برای طرفین میخواند و پس از امضاء آنها وقوع صلح

را تصدیق مینماید و رو نوشت صورت مجلس را بهترین

از طرفین میدهد.

صورت صلح مزبور مثل احکام عدله بموقع اجرا

گذاشته میشود و هر دعوای که باینطریق خاتمه یافت

در هیچک از محکم قابل تجدید رسیدگی نیست.

رئیس - ماده ۳۲۰

ماده ۳۲۰ - حاکم صلح میتواند هر کوهه تحقیق یا

توضیحی برای روشن شدن قضیه لازم بداند از طرفین

بخواهد.

رئیس - ماده ۳۳۱

ماده ۳۳۱ - اصحاب دعوی میتوانند در صورت

موافقت مستقیماً در محکمه صلحجه حاضر شده و دعوی

خود را شفاهآ طرح نمایند در این صورت حاکم صلح

میتواند بدون هیچ تشریفاتی فوراً رسیدگی کرده حکم

بدهد یا جلسه عادی برای رسیدگی معین نماید.

رئیس - ماده ۳۳۲

ماده ۳۳۲ - اگر یکی از اصحاب دعوی بخواهد

شهود خود را که در جلسه محکم حضور دارند معرفی

کند محکمه میتواند شهادت آنها بدون هیچ تشریفاتی

استماع نماید و در مواردی که حکم محکم قابل استیناف

است صورت مجلسی از اظهارات شهود تنظیم ننماید.

رئیس - ماده ۳۳۳

و کالت ممکن است در جلسه محکمه با اظهار شفاهی

موکل واقع شود - در اینصورت اظهار موکل در صورت

مجلس نوشته شده و با مضاء او میرسد.

فصل دهم رسیدگی بدلازل

بحث اول - مواد عمومی

ماده ۳۳۴ - هیچ محکمه نباید برای اصحاب دعوی

تحصیل دلیل کند بلکه فقط بدلازلی که اصحاب دعوی

تقدیم یا اظهار کردند رسیدگی می کند تحقیقاتی که

محکمه برای کشف امری در خلال محکمه لازم دهد

از قبیل تحقیق محلی و معاینه محلی و تحقیق از مسجلین
اسناد و هلاحته پرونده مربوط بمحکمه و امثال آنها
تحصیل دلیل نیست .

رئیس - ماده ۳۳۴

رئیس - ماده ۳۴۰
مبحث دوم - راجع باقرار
ماده ۳۴۰ - هرگاه کسی قرار بامری نماید که
دلیل حقایق طرف است خواستن دلیل دیگر برای ثبوت
آن حق لازم نیست .

رئیس - ماده ۳۴۱

ماده ۳۴۱ - اقرار اگر در حین مذاکره در محکمه
یا در یکی از لوایحی که بمحکمه داده شده است بعمل
آید اقرار در محکمه والا اقرار در خارج از محکمه
میباشد .

رئیس - ماده ۳۴۲

ماده ۴۳۲ - اقرار کتبی است در صورتیکه در یکی
از اسناد یا لوایحی که بمحکمه داده شده است اظهار
شده باشد و شفاهی است در صورتی که در حین مذاکره
در محکمه بعمل آید

رئیس - ماده ۳۳۵

عمل میآید باستثناء مواردی که موافق قانون رسیدگی را
میتوان یکی از اعضاء اصلی محکمه یا عضو علی البدل
مجول کرد .

رئیس - ماده ۳۳۶

ماده ۳۳۶ - تاریخ و محل رسیدگی بطرفین اطلاع
داده میشود و طرفین میتوانند شخصاً حاضر شوند یا وکیل
پفرستند .

رئیس - ماده ۳۳۷

ماده ۳۳۷ - عدم حضور اصحاب دعوا پس از
اطلاع مانع از اجراء تحقیقات و رسیدگی نمیشود مگر
آنکه حضور آنان را محکمه و یا یکی از طرف
محکمه مأمور است برای تشخیص و یا تصدیق موضوعی
که تحت رسیدگی است لازم بداند

رئیس - ماده ۳۳۸

ماده ۳۳۸ - تحقیقات در صورت مجلس نوشتہ شده
و با مضامین اصحاب دعوا یا وکلا آنان که حضورداشته‌اند
می‌رسد .

رئیس - ماده ۳۳۹

ماده ۳۳۹ - هرگاه موضوع تحقیقات در مقر محکمه
دیگری واقع است محکمه میتواند رونوشت قرار را
بتحکم که موضوع تحقیقات در محلی که اسناد کتبی در
عمل میآید و ممکن است در مقر آن واقع است
پفرستد بعد از وصول رونوشت قرار آن محکمه مکلف
رسیدگی را یکی از اعضاء اصلی محکمه یا عضو علی البدل
مجول نماید

جواب که از سند داده میشود بعمل آید و اگر در رسیدگی
غایب محکوم علیه در مقابل سند ابراز شده هیچ جوابی
نداده باشد میتواند انکار یا تردید را ضمن عرضحال
اعتراض بحکم غایبی بنماید

رئیس - ماده ۳۵۴

ماده ۳۵۴ - در مقابل تردید یا انکار هرگاه صاحب سند
سند خود را استرداد نمود محکمه باسناد و دلایل دیگر
رجوع میکند که استرداد سند دلیل بر بطلان آن بخواهد
بود .

هرگاه صاحب سند سند خود را استرداد نکرد و
سند مؤثر در دعوا باید باعتبار آن سند رسیدگی میشود
رئیس - ماده ۳۵۵

۳ - ادعای جعلیت

ماده ۳۵۵ - ادعای جعلیت اسنادرا در تمام مراحل بدروی
و استینافی میتوان نمود - هرگاه در حین جلسه اظهار
بشود در صورت مجلس محکمه قید و بامضه اظهار
کننده میرسد

رئیس - ماده ۳۵۶

ماده ۳۵۶ - نسخه نانی اعلام نامه مدعی جعلیت یا
دونوشت صورت مجلس بطرف مقابل یا وکیل او در
صورتیکه وکیل وکالت در پاسخ دعوا جعل داشته باشد
ابلاغ میشود و او مکلف است در ظرف ده روز صراحتاً
پاسخ بدهد که سند را مسترد میدارد یا باستفاده از آن
باقي است (استرداد سند دلیل بر جعلیت آن نیست)

رئیس - ماده ۳۵۷

ماده ۳۵۷ - هرگاه صاحب سند سندرا استرداد
نمود یا در موعد مقرر پاسخی نداد محکمه آنرا از عدد
دلایل خارج کرده بساير دلایل رسیدگی میکند و در
صورتیکه باستفاده از سند باقی باشد مدیر دفتر محکمه
در ظرف دو روز بمدعی جعلیت اعلام میکند که در ظرف
ده روز دلایل جعل را کتبیاً بعد طرف دعوا بعلاوه یک
نسخه به محکمه تقدیم دارد

رئیس - ماده ۳۴۶

ماده ۳۴۶ - موعد رسیدگی بطرفین اطلاع داده
میشود که هرگاه بخواهد حاضر باشند

رئیس - ماده ۳۴۷

ماده ۳۴۷ - بعد از ختم هر جلسه تحقیقات صورت
جلسی ترتیب داده شده و موارد اختلاف در آن تصریح
میشود

رئیس - ماده ۳۴۸

ماده ۳۴۸ - محکمه در صورت احتیاج میتواند
رسیدگی بمحاسبه را باهل خبره رجوع کند

رئیس - ماده ۳۴۹

ماده ۳۴۹ - اسنادی که در محکمه ابراز میشود
ممکن است بنفع طرف مقابل دلیل باشد در این صورت
هرگاه طرف مقابل با آن استناد نماید ابراز کننده سند حق
ندارد آنرا پس بگیرد و یا از محکمه درخواست نماید
که سند اورا کان لم یکن فرض نماید

رئیس - ماده ۳۵۰

ماده ۳۵۰ - محکمه نمیتواند بمقاد اسنادیکه صدور
آن از کسیکه سند باو نسبت داده شده محرز باشد بدون
دلیل ترتیب اثر ندهد .

رئیس - ماده ۳۵۱

ماده ۳۵۱ - محکمه نمیتواند هیچ سندی را بدون
مداقه در مقاد آن و بدون دلیل رد کند

رئیس - ماده ۳۵۲

۲ - انکار و تردید نسبت بسند
ماده ۳۵۲ - کسیکه برعلیه او سند غیر رسمی ابراز
میشود میتواند خط یا مهر و یا امضای منتب بخود را انکار
کند - و اگر خط یا مهر یا امضای منتب به مردم آن شخص
باشد و یا منتب بکسی که شخص نام برده حق خود را
اگر او تلقی کرده میتواند نسبت با آن تردید نماید

رئیس - ماده ۳۵۳

ماده ۳۵۳ - اظهار تردید یا انکار با بد در اولین

رئیس - ماده ۳۴۰

مبخت دوم - راجع باقرار

ماده ۳۴۰ - هرگاه کسی قرار بامری نماید که
دلیل حقایق طرف است خواستن دلیل دیگر برای ثبوت
آن حق لازم نیست .

رئیس - ماده ۳۴۱

ماده ۳۴۱ - اقرار اگر در حین مذاکره در محکمه
یا در یکی از لوایحی که بمحکمه داده شده است بعمل
آید اقرار در محکمه والا اقرار در خارج از محکمه
میباشد .

رئیس - ماده ۳۴۲

ماده ۴۳۲ - اقرار کتبی است در صورتیکه در یکی
از اسناد یا لوایحی که بمحکمه داده شده است اظهار
شده باشد و شفاهی است در صورتی که در حین مذاکره
در محکمه بعمل آید

در اقرار شفاهی طرفی که میخواهد از اقرار طرف

دیگر استفاده نماید باید از محکمه بخواهد که اقرار
در صورت مجلس قید شود .

رئیس - ماده ۳۴۳

ماده ۳۴۳ - اقرار وکیل بنحوی که قاطع دعوا
باشد در صورتی معتبر است که در وکالت نامه او نصیر
بوکات در اقرار شده باشد

رئیس - ماده ۳۴۴

ماده ۳۴۴ - ادعای اقرار وکیل در خارج از محکمه
قابل استماع نخواهد بود .

رئیس - ماده ۳۴۵

مبخت سوم - در اسناد
۱ - مواد عمومی

ماده ۳۴۵ - رسیدگی بمحاسبه و دفاتر در محکمه
بعمل میآید و ممکن است در محلی که اسناد کتبی در
آنجا است بعمل آید و در هر صورت محکمه میتواند
رسیدگی را یکی از اعضاء اصلی محکمه یا عضو علی البدل
مجول نماید

جملت را معین نماید.

هرگاه وجود اسناد و نوشتگان راجحه بدعوى جعل در دفتر خانه محاکمه دیگر لزومی نداشته باشد محاکمه قرار اعاده آن اسناد و نوشتگان را بصاحبان آنها از اصحاب دعوى و مطلعین وغیره میدهد و اسنادی که ادعای جعلیت نسبت به آنها شده ولی قرار جعلیت نسبت آن صادر شده است نیز بصاحبان آنها رد میشود و هم چنین اسنادی که از ادارات خواسته شده ودا دریکی از مؤسسات عمومی امانت بوده بخود آنها مسترد میگردد

رئیس - ماده ۳۶۴

ماده ۳۶۴ - وقتیکه محاکمه قرار جعلیت داد باید در همان قرار تکلیف سند مجعلول را معین کند که باید آنرا ازین برد با قسمت مجعلول را در روی سند ابطال کرده یا کلماتی را که محو کرده یا نهی در داده اند در روی سند اصلاح نمود اجرای قرار محاکمه راجع به تکلیف سند منوط بقطعی شدن حکم محاکمه در ماهیت دعوى و گذشن مرحله تمیزی است و بواسطه محاکمه آخرین حکم قطعی را صادر کرده با حضور مدعی العموم بعمل خواهد آمد.

رئیس - ماده ۳۶۵

ماده ۳۶۵ - هیچیک از اعضاء دفتری حق ندارند از اسناد و نوشتگانی که نسبت آنها دعوى جعل شده مادام که قرار اصالات صادر شده است رونوشت باشخاص بدنهند مگر با جازه محاکمه که در اینصورت نیز باید در حاشیه رونوشت نصیر شود که نسبت بسند دعوى جعل شده است - متخلف ۱ سه ماه الى یکسال از شغل دولتی منفصل خواهد شد

رئیس - ماده ۳۶۶

ماده ۳۶۶ - در موردی که مدعی جعل شخص معینی را که در حال حیات است باشخون سند متهم نماید و تعقیب او ممکن و رسیدگی بسته در اصل دعوى مؤثر باشد محاکمه حقوق سند مزبور را با اوراق راجعه بدعوى جعل نزد مدعی العموم میفرستد و در این صورت استاد میدهد باید تکلیف اسناد و نوشتگان راجحه باشاند

رئیس - ماده ۳۶۷

هرگاه رسیدگی با نهایت غربور بجهت از جهات غیرقابل تعقیب تشخیص گردید محاکمه حقوق بدعوى جعل رسیدگی میکند

رئیس - ماده ۳۶۷

ماده ۳۶۷ - در موردی که امر به محاکمه جزا مراجعت شده باشد خواه قبل از اقامه دعوى حقوقی یا بعد از آن هرگاه محاکمه حکم به جعلیت یا اصالات سند داد آن حکم در محاکمه حقوق متبع خواهد بود

در صورتیکه محاکمه جزا متعرض جعلیت یا اصالات سند نشده یا احرار جعلیت آنرا تموده محاکمه حقوق بدعوى جعل رسیدگی مینماید و بر هر تقدير رأی محاکمه حقوق در خصوص اعتبار سند منافی نیست با اینکه مدعی جعل در صورتی که جاعل در حال حیات و قابل تعقیب باشد دعوى خودرا مستقیماً در مراجع جزائی اقامه نماید و اگر حکمی از محاکمه جزا بر مجعلیت سند برخلاف رأی محاکمه حقوق صادر شود مستند اعاده محاکمه در محاکمه حقوق خواهد گردید

رئیس - ماده ۳۶۸

ماده ۳۶۸ - محاکمه حقوق پس از ارجاع امر به مدعی العموم رسیدگی بکار را توقيف نموده منتظر ختم عمل جزائی میشود وبا بدراخواست یکی از اصحاب دعوا رسیدگی بکار را تا اندازه ایکه مربوط بسند متنازع فيه و ادعاء جعلیت نیست دنبال کرده و با تمام میرساند

رئیس - اگر تصویب میفرمائید نیمساعت تنفس داده شود چون لازم است مجدداً مجلس تشکیل شود (صحیح است)

(در اینموقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از یکساعت و سه ربع مجدداً تشکیل گردید)

[۳ - تقدیم لایحه بودجه سال ۱۳۱۷ کل کشور]

رئیس - آقای وزیر مالیه

وزیر مالیه - لایحه بودجه سال [۱۳۱۷] است که تقدیم مجلس شورای ملی میکنم بودجه سال ۱۳۱۷ در آمش (صحیح است)

[۴] - اعلام وصول لایحه تفریغ بودجه سال ۱۳۱۷ مجلس
کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن بعرض میر
رئیس - تفریغ بودجه سال ۱۳۱۵ مجلس هم تهیه شده
و آنهم بکمیسیون محاسبات ارجاع خواهد شد
(اکثر برخاستند) تصویب شد.

[۶] - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
رئیس - اگر اجازه میفرماید جلسه را ختم کنیم
(صحیح است) جلسه آتیه روز یکشنبه ۱۵ اسفند سه
ساعت بظهر مانده دستور لوایح موجوده
(مجلس فزدیک ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

[۵] - تصویب يك فقره مخصوصی [۱]
رئیس - يك فقره مخصوصی رسیده است قرائت میشود
خبر مخصوصی آقای حیدری

آقای حیدری تقاضای بیست روز مخصوصی از تاریخ
چهاردهم فروردین ۱۳۱۷ نموده‌اند و هورده موافقت